

Nr 274.

Godkänd av första kammaren den 15 juni 1916.

Godkänd av andra kammaren den 15 juni 1916.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckt motion om användande av statsverkets fond av rusdrycksmedel för av kristiden föranledda utgifter för sociala ändamål m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 151).

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att till bestridande av sådana utgifter för sociala ändamål, vilka föranledas av kristiden, t. ex. anslag till livsmedelskommissionen, krigstidshjälp o. d., måtte tagas i anspråk ett belopp, motsvarande statsverkets inkomster av eventuellt införd spirituosaaccis och förhöjning av maltskatten, dock högst 7,000,000 kronor, att utgå från statsverkets fond av rusdrycksmedel.

Såsom riksdagen i särskild skrivelse för Eders Kungl. Maj:ts anmält, har riksdagen, under förutsättning att ett belopp motsvarande den beräknade inkomsten av spirituosaaccisen av rusdrycksmedelsfonden tages i anspråk för av kristiden föranledda utgifter för sociala ändamål, antagit Eders Kungl. Maj:ts i proposition nr 238 framlagda förslag till förordning om spirituosaaccis, dock med iakttagande av vissa ändringar beträffande §§ 6 och 8. Vidare har riksdagen, såsom ock i särskild skrivelse anmäles, i anledning av en inom riksdagen väckt motion, såvitt densamma av-

såge förslaget till förordning om spirituosaaccis, för sin del antagit sådan ändring av 1 § i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel, att till denna fond jämväl skall läggas statsverkets inkomst av spirituosaaccis.

Eders Kungl. Maj:ts i proposition nr 240 framlagda förslag om höjning av maltskatten har däremot icke blivit av riksdagen antaget. Den andel av rusdrycksmedelsfonden, som jämlikt motionen skulle kunna tagas i anspråk för bestridande av 1917 års utgifter, är alltså begränsad inom det belopp, varmed spirituosaaccisen upptages i riksstaten för år 1917.

De anslag för sociala ändamål, direkt föranledda av den nuvarande kristiden, vilka av riksdagen beviljats för år 1917, avse dels beredande av krigstidshjälp åt vissa statens befattningshavare, för vilket ändamål anvisats sammanlagt 3,964,000 kronor, dels ock täckande av kostnader för understödjande av arbetslösa, varför anvisats ett anslag av 425,000 kronor. Givet är emellertid, att jämväl andra av riksdagen för år 1917 beviljade anslag kunna anses omfatta sociala ändamål, vilka äga samband med kristiden. Men förutom nyssberörda utgifter för krigstidshjälp samt understödjande av arbetslösa torde av riksstatsanslagen för år 1917 inga helt och hållet och omedelbart sammanhänga med krisen. Under sådana förhållanden torde av rusdrycksmedelsfonden för år 1917 icke böra tagas i anspråk större del än vad som motsvarar ovanberörda anslagsbelopp eller sammanlagt 4,389,000 kronor.

Vad beträffar inkomsten av spirituosaaccisen har riksdagen beslutat att för år 1917 beräkna denna skattetitel till 5,000,000 kronor. Då alltså merberörda summa 4,389,000 kronor rymmes inom denna beräkning, har riksdagen jämväl beslutat, att å riksstaten för nästkommande år må under i anspråk tagna kapitaltillgångar av statsverkets fond av rusdrycksmedel upptagas ett belopp av 4,389,000 kronor.

Riksdagen vill emellertid betona, att vad riksdagen sålunda beslutat endast är avsett att utgöra en form för fyllandet av den utav riksdagen antagna förutsättningen för åtagandet av spirituosaaccisen och att alltså förfarandet ifråga icke får anses prejudicierande därför, att rusdrycksfonden även i framtiden skall tagas i anspråk för enahanda ändamål. Detta lärer för övrigt få anses med full tydlighet framgå av den omständigheten, att inkomsten av spirituosaaccisen icke är av sådan natur, att den utan riksdagens därom fattade särskilda beslut skulle komma att tillföras fonden, och att det förty befunnits lämpligt att vid sidan och alldeles oberoende av de i förordningen angående fonden i sådant avseende givna bestämmelser besluta om detta belopps användande för vissa särskilda angivna ändamål.

Vad angår avsättningen till statsverkets fond för rusdrycksmedel för år 1917, bör på grund därav, att de inkomstitlar — förutom spirituosaaccisen — vilka bidraga till denna fond, icke beräknas stiga till det i förordningen angående fonden angivna belopp 41,900,000 kronor, allenast ett belopp motsvarande inkomsten av spirituosaaccisen upptagas i riksstaten för år 1917.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen beslutat, *dels* att i riksstaten för år 1917 under i anspråk tagna kapitaltillgångar upptaga ett belopp av statsverkets fond av rusdrycksmedel av 4,389,000 kronor; *dels ock* att å riksstaten för år 1917 för kapitalökning å statsverkets fond av rusdrycksmedel anvisa ett belopp av förslagsvis 5,000,000 kronor.

Stockholm den 15 juni 1916.

Med undersåtlig vördnad.
